

Medzinárodné aktivity v oblasti budovania a prepájania informačných systémov ŽP v Európe

Slovenská republika vo svetle hodnotenia krajín ako súčasti State of the Environment Report (SOER) 2015

Zuzana Lieskovská
Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica

ABSTRAKT:

Jedným z rozhodujúcich vstupov pre prijímanie progresívnych strategických, koncepčných a plánovacích dokumentov na rôznych úrovniach riadenia je kvalitná údajová základňa. Platí to aj na úrovni Európskej únie, kde túto úlohu v podstatnej miere zabezpečuje Európska environmentálna agentúra (EEA). Pri jej plnení rôznymi formami úzko spolupracuje s členskými krajinami ako aj ďalšími zainteresovanými krajinami.

EEA bola poverená vydávaním správ o stave životného prostredia v Európe, jeho trendoch a perspektívach v pravidelných päťročných intervaloch. Nasledujúca správa – „Životné prostredie Európy: Stav a perspektíva 2015“ – známa pod skratkou SOER 2015 bude publikovaná začiatkom roka 2015.

SOER 2015 bude pozostávať z piatich základných častí:

1. Časť A : Hodnotenie životného prostredia Európy v globálnom kontexte
2. Časť B: Tematické hodnotenie životného prostredia a informácie na európskej úrovni
3. Časť C: Hodnotenie životného prostredia na úrovni jednotlivých krajín
4. Syntéza – sumárne hodnotenie kľúčových zmien, prierezových tém, odozvy na implementáciu politik, sumárne závery
5. SOER 2015 Online – interaktívna platforma všetkých výstupov a častí správy, doplňujúcich grafov, interaktívnych máp a porovnaní.

Časť C je teda venovaná informáciám na úrovni jednotlivých krajín (členských krajín EEA ako aj spolupracujúcich krajín). Hlavným cieľom tejto časti je poskytnúť prehľad vybraných informácií na národnej úrovni, sprístupniť ich a vzťahovať tieto k európskej úrovni.

Za každú krajinu bude pozostávať z dvoch kapitol:

- prvá kapitola bude zameraná na zodpovedanie jednotných otázok, definovaných EEA jednotlivými krajinami. Definované boli nasledujúce otázky:

Otázka č. 1: Ktoré hlavné oblasti/sektory/témy sú zahrnuté v národnej správe o stave životného prostredia?

Otázka č. 2: Aké boli hlavné zistenia národnej správy o stave životného prostredia?

Otázka č. 3: Aké sú hlavné politické reakcie na kľúčové výzvy/environmentálne otázky vo vašej krajine?

Otázka č. 4: Ktoré národné špecifické oblasti stavu životného prostredia by ste chceli zdôrazniť?

Zodpovedanie vyššie uvedených otázok poskytne sumárnu informáciu o národných správach o stave životného prostredia – právnych východiskách pre tvorbu správ, ich štruktúre, periodicite, cieľových skupinách, formy vydávania, stručnom prehľade stavu životného prostredia v krajine, kľúčových zisteniach, existencii politickej odozvy na kľúčové zistenia (existencia stratégií, plánov programov, prijatých ďalších opatrení a podobne).

Každá krajina má taktiež stanovený maximálny rozsah odpovedí v počte štyroch strán.

- druhá kapitola bude zameraná na porovnanie krajín na základe špecifikovaných prierezových oblastí

Celkovo na porovnanie bolo navrhnutých 9 oblastí – poľnohospodárstvo, znečistenie ovzdušia, biodiverzita, zmiernenie klimatických zmien, voda (sladká), energetika, doprava, efektívnosť zdrojov a odpady.

V SR prácu na časti C koordinuje SAŽP, ktorej pracovníci zabezpečujú v rámci siete EIONET funkciu NRC SOE (stav životného prostredia). Zabezpečovaná je spolupráca s Ministerstvom životného prostredia SR, ako aj s relevantnými ďalšími orgánmi a organizáciami podľa ich kompetencie pri naplňaní vyššie uvedených hodnotení.